

Bir eşcinselin askerlik anıları

lgbti.org/bir-escinselin-askerlik-anilari/

Hürriyet Gazetesinden Ayşe Arman Gay Blogger Kaan Arer ile röportaj yaptı.

İşte o röportaj:

“**Eşcinselim** ve askerden yeni geldim.Siz bugüne kadar, gay’lerin, **eşcinsellerin**, trans bireylerin askere gitmemek için neler yaptığıyla ilgili röportajlar yayımladınız. Ben de neden gittiğimi ve orada nelerle karşılaştığımı anlatmak istiyorum. İlgilenir misiniz?”

Hemen aradım, buluştuk.

Kaan Arter, gerçekten sıkı bir adam. Eğitimli, bilgili. Çok içten ve samimi. Bir de zeki. TÜBİTAK ödüllü bir matematikçi.

Öğretmenliğe devam ettiği için fotoğraflarda yüzünü gizledi.

Kaan Arter, blogu olan, **eşcinsellik** hakkında yazıp çizen biri.

Çok cesur yazıları var. Askerde onu ziyarete gelen sevgilisiyle nasıl seviştiğini de anlatıyor, çarşı izninde, bir kafenin tuvaletinde.

Ama bayağılaşmadan...

Ona matematik ve yazı hayatında başarılar diliyorum.

Adın?

-Kaan Arter.

Bu gerçek ismin mi?

-Değil, çünkü öğretmenim. İsmimi açıklamak meslek hayatımın sonu olur.

Ne öğretmenisin?

-Matematik. Herkese gerekir. Hayat matematiktir!

Güzelmiş... Yaş?

-27.

Gay olduğunu ne zaman fark ettin?

-(Gülüyor) Ben biraz naiftim. Kafamda, heteroseksüel-homoseksüel gibi ayrımlar yoktu küçükken. Seks olayına bakışım şu şekildeydi: Erkekler erkeklerle, kadınlar kadınlarla, bazı kadınlar da erkeklerden hoşlandığı için erkeklerle sevişirler. Kısacası herkes istediğiyle sevişir. Mesela annemle babam sevişiyor çünkü birbirlerinden hoşlanıyorlar. Ben de bir erkek arkadaşımdan hoşlanıyordum, onunla sevişebileceğimi düşünüyordum. Sonra bir gün bir erkeğin, aslında bir kadından hoşlanması gerektiğini fark ettim. Dehşete düştüm! Ben yanlış ve hatalıydım. Değişmeliydim. Ama nasıl? İşin kötüsü sesim de inceydi. Babam sürekli beni uyarıyordu. “Sesini kalınlaştırmamız lazım!” diyordu. “Yok elini şöyle kullanmayacaksın. Yok ay demeyeceksin, ayol demeyeceksin! Dersen yumuşak olursun, tekerlek olursun!” Liseye geçtiğimde bu baskılar yüzünden, homoseksüel olmama rağmen homofobiktim.

İNSAN ÖZÜNDEN, KENDİ GERÇEĞİNDEN KAÇAMIYOR

Peki lisede...

-Cinselliği düşünmemeye çalışıyordum. Çünkü düşündüğümde aklıma erkekler geliyordu. Bu da sınırimi bozuyordu. Üniversiteye başladığımda bir kız arkadaşım oldu. Dört yıl birlikte olduk.

Nasıl yani? Seviştiniz mi?

-Evet. İlk cinsel deneyimimi bir kadınla yaşadım. Benim herhangi bir vajina fobim yok. Bir kadınla da beraber olabiliyim. Ama tabii ki tercihim erkek bedeni. Biseksüel değilim. Bir kadınla beraber olarak, aklımcıca heteroseksüel olmaya çalıştım. Ama ne mümkün?

O hiçbir şeyden şüpheleniyor muydu?

-Kız arkadaşım mı? Çok komik olaylarımız var. Mesela iki kişilik bir yurt odasında kalıyordum. Ben meğer oda arkadaşım olan erkeğe âşıkmişim. Ama bilmiyorum. Onun da kız arkadaşı var, dörtlü gezip tozuyoruz. Sonra kızlar ayrılıp kendi aralarında konuşuyorlarmış, "Ya bu ikisi sürekli birlikteler, üstelik birbirleriyle çok ilgililer. Bunlar biseksüel olmasın?" Mert kızlardı, direkt sordular bize. O kadar homofobiktim ki şiddetle reddettim. İnanılmaz tepki gösterdim. O kadar uzattım ki, kız arkadaşım sonunda, "Aman tamam be, amma homofobiksin!" dedi.

Sonra?

-Sonra... İnsan, özünden, gerçeğinden kaçamıyor. Üniversite bittikten sonra kız arkadaşım ile ayrıldık. "Ben gerçekte kimim? Ne yapıyorum? Aslında ne yapmak istiyorum" sorgulamasına girdim. O arada TÜBİTAK'tan burs aldım, çünkü üniversiteyi bölüm birincisi olarak bitirmiştım. Bir süre yurtdışında yüksek lisans yaptım. O süreçte gay'lik üzerine çok okudum. Okudukça, "Aa benim gibi insanlar da varmış!" dedim. Ve şunu fark ettim: "Bu toplumun gay'leri kabullenebilmesi için bizi bilmesi, tanınması gerekiyor." O yüzden de güvendiğim, inandığım insanlara açılmaya başladım. Önce kız kardeşime. Sonra halama, yağmurlu bir günde. Halamla, psikiyatri üzerine bir seminerden dönüyorduk. Birden, "Ben de sana bir şey söylemek istiyorum" dedim. "Söyle canım" dedi. "Ben eşcinselim!" dedim. Tabii bu kadar kolay olmadı. Söylerken ağlıyordum, dışarıda da yağmur yağıyordu. Halam sarıldı bana, "Keşke daha önceden söyleseydin, kim bilir ne zorluklar yaşamışsındır. O acıları çekerken ben de senin yanında olmak isterdim!" dedi.

Ben samimi olmak istedim, öyleyim de...

Hala müthişmiş! Peki anne-baban?

-O mesele çözümsüz işte! Bilmiyorlar. Babama söylemeyi hiç düşünmüyorum, çünkü beni anlayabileceğini sanmıyorum. Kâbuslar yaşayacak, bunu dünyanın en büyük meselesi haline getirecek. Anneme de söylemem, zavallı arada kalacak, benim için endişelenecek. Kimseyi üzmem istemiyorum. "Benim çocuğum" belgeselinde de izledik işte, eğitilmiş insanlar bile evlatlarının eşcinsel olmasını kabul edemiyor, başkalarının çocukları olabilir, modern zamanlarda yaşıyoruz, ama onların çocukları asla!

Sorun çevreye karşı utanma duygusu mu yoksa "Bu homofobik ülkede, çocuğum korunmasız kalır. Başına bin türlü iş gelir!" mi?

-İkisi de. Ama daha çok, "Ben çocuğumu nasıl koruyacağım? Bilmediğim bir dünya, bilmediğim bir hayat yaşayacak. Orada hiçbir şeye hâkim değilim. Oysa heteroseksüel olsaydı, birisiyle evlenecekti. Kayınpederi, dünürü falan olacaktı. Çocukları olacaktı. Sonra çocukları ona bakacaktı. Ama homoseksüel olduğu için evlenmeyecek. Evlense de çocuğu olamayacak. Yaşlandığı zaman ona ne olacak, kim bakacak?" gibi bir sürü soru işareti var ailelerin kafasında.

Sen nasıl bu kadar cesur olabildin?

-O kadar ikiyezlü bir toplumuz ki, aslında başka çarem yoktu. Biz, "Misafir başımızın tacıdır" deriz ama biraz uzun kaldığı zaman arkasından konuşuruz ya da "Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla" yaparız, söylesene direkt gelinine, ı ih. Toplumsal zikrimizde var bunlar. Ben de nasıl bir yaşam biçimi oluşturmak istediğim konusunda kendimi sorgularken fark ettim ki en çok inandığım şey samimiyet. Ben de samimi olmak istedim. Varlığımla, davranışlarımla, yazılarımla... Öyleyim de.

GÜNEŞLİ HAVALARDA ÇIKARIP 50 FAKTÖR GÜNEŞ KREMİMİ SÜRÜYORDUM

'Askerlik' deyince eşcinsellerin aklına ilk ne gelir?

– Bir sürü şey. Çürük raporu almak için yapılan o muayenede yaşanacak aşağılayıcı muamele. Askeriyedeki emir-komuta zinciri, öldürme ya da öldürülme, cinsel saldırıya uğrama korkusu. “Bir sürü erkekle aynı anda aynı ortamda yaşarken nasıl rahat edebilirim? Ortam hijyenik midir? Ya beni dalga konusu haline getirirlerse, ya ib.e gibi kelimeler kullanırlarsa? Bu yaştan sonra kaldırabilir miyim?”

Peki senin için de aynı şey miydi?

-Ben antimilitarist bir insanım. Ama gittim, askerliğimi yaptım. Oysa eşcinsel olduğumu çok kolay kanıtlayabilirdim. Erkek arkadaşımınla birlikte yaşıyorum. Halam da, kız kardeşim de gelir anlatırdı. İstedikleri ‘pozisyon fotoğrafı’ysa -gerçi artık istenmiyor- onu bile verebilirdim.

Ama vermedin, eşcinsel olduğumu bile söylemedin. Neden? Askere gitmek istemenin gerekçesi neydi?

-Ben askerliğin zaten zorunlu olmasına karşıyım. Gitmek istemeyenlerin kesinlikle gitmemesi gerekir. Keşke böyle bir kanuni hakkımız ve şansımız olsa. Ama yok. Türkiye Cumhuriyeti topraklarında doğan bir erkek, belli bir yaşa geldiği zaman yasalara göre askerliğini yapıyor. E ben de bu topraklarda doğdum, belli bir yaşa geldim ve erkeğim. Benim onlardan bir farkım yok ki. Onlar gidiyorsa ben de gitmek zorundayım. Tanrı'nın bahsettiği cinsel yönelimimi bahane etsem bu gay'liğimi kullanmak olacaktı.

Peki zorlukları yok mu?

-Olmaz mı? Aklın, mantığın olmadığı bir yer. Ama herkes için zor. Bunu anlatmaya çalışıyorum. Siz kendinizin ve haklarınızın farkındaysanız kimse size kötü bir şey yapmaya cesaret edemiyor. Hele eğitimliyseniz, internetle, sosyal medyayla haşır neşirseniz korkuyorlar. Bakın, komutanlar da dahil olmak üzere sizi suistimal etmeye çalışanlar olursa çok güçlü şikâyet mekanizmaları oluşturulmuş. Başbakanlık İletişim Merkezi var. Bir hafta içerisinde, “Bir askerin şöyle şöyle şikâyeti var” deniyor, savunma isteniyor. Ama tabii ki feminenlik çok ağır basıyorsa, trans bireyse ya da kesinlikle gitmek istemiyorsa gitmesin. 60 erkekle bir arada yatıyorsun, kalkıyorsun...

Sen bunu anlatarak, gay'lere, “Askerlik yapabilirsiniz” mi demek istiyorsun?

-Bazı arkadaşlarımızın çürük raporu alma ihtimali yok. Devlet memuru olarak çalışacaklar mesela. Ya da gay olduklarını açıklamak istemiyorlar. Kaldırabilecek güçte değiller. O zaman büyük bir ikileme giriyorlar. Askere gitmeleri gerekiyor ama korkuyorlar. Ben onlara seslenmek istiyorum. Korkmayın, gidin. O kadar da kötü bir ortam değil. Ki ben gerçekten zor şartlarda yaptım.

Ya onlar seni “Mücadelemize zarar veriyorsun!” diye suçarlarsa...

– Gay olmamız bizim artı bir özelliğimiz değil. Bizim doğuştan gelen, çok normal bir özelliğimiz. Ve doğuştan gelen bu özelliğimizle ne övünebiliriz ne de farklı bir ayrıcalık isteyebiliriz.

Nasıl bir yer umuyordun, ne buldun?

-Ben altı aylık kampa gidiyorum diye düşündüm. Beklentiye girmedim. Kötünün kötüsüne de hazırdım. Üstelik genelde vukuatlı insanların gönderildiği bir yere düştüm: Sakarya. –

Nasıl deneyimler yaşadın?

-Askerlik sana Türkiye'yi tam olarak tanıma fırsatı sunuyor. Bir üçüncü dünya ülkesi olduğumuzu iliklerine kadar hissediyorsun. Sistem 50 yıl geriden geliyor. Herhangi bir mantık işletmeye gerek yok. Zaten düşünmen de istenmiyor. Ama tabii, ben de benim. Güneşli havalarda, çıkarıp 50 faktör güneş kremimi sürüyordum mesela. Cildim perişan olmasın istiyordum.

“Napıyor bu manyak!” demediler mi ya da alay konusu olmadın mı?

-(Gülüyor) Ben 27 yaşındayım. Oradaki birçok insandan büyüktüm. Bir de öğretmen olduğum için

bana, “Hocam” diyorlardı. Gördüğüm yanlışları rahat bir şekilde söyleyebiliyordum. Güneş kremi taşımanın nesi kötü? Bu bir bilinç. Bir de amele yanığı gibi sadece kollarım yansın istemiyordum. Kulaklarımı da güneşten korumaya çalışıyordum. İnşaat işleri de oluyordu. Çarşı izninde inşaat eldiveni aldım. Ellerim bozulmasın diye onları takıp çalışıyordum. Yani kendi şartlarımı askeriye taşıyabildim. Kimse de “Neden eldiven kullanıyorsun ya da güneş kremi sürüyorsun?” demedi. Biri sadece, “Fondöten mi abi bu!” dedi, “Yok güneş kremi” dedim. Yerlere çöp atıyorlardı. İnanır mısın, çöp atmama bilinci de yerleştirdim kendi bölüğüme.

Nasıl?

-Öğretmen olduğum için sınıfa girdiğim ilk anda şöyle bir yerlere bakarım ben. Eğer pisse, yerde çöpler varsa, “Herkes hak ettiği ortamda yaşar. Ama ben böyle bir ortamda yaşamayı ve çalışmayı hak etmiyorum!” derim ve ilk çöpü kendim yerden alırım. Ondan sonra çocuklar da yavaş yavaş çöpleri toplamaya başlarlar. Askerde de asla çöpümü yere atmıyordum. Yürüyoruz diyelim, elimde boş pet şişe var, çöp kutusu arıyorum. Arkadaşım dedi ki, “Sen hâlâ asker olamamışsın! Her yer çöp burada. At yere. Yarın sabah mıntıka temizliği yapılır, toplanır!” Mantık böyle ilerliyor. Ben bunu değiştirmek istedim. Ama komutanlara baktığın zaman, onlar da çay içiyorlar bardağı atıyorlar, sigara içiyorlar, izmariti atıyorlar. Bu yüzden, “Önce kendi çevremden başlayayım” dedim. Bir arkadaşım sigarasını içtikten sonra izmariti yere attı. Onu herkesin önünde uyardım, “Nereye atacağım ki, atacak yer yok!” dedi. “Madem yok, o izmariti al, cebine koy.” “Olur mu öyle şey?” dedi. “O zaman ben yaparım” dedim. Gittim, onun attığı izmariti aldım ve cebime koydum. “Kesinlikle kendi izmaritimi sana taşıtmam!” dedi, yerden aldı. Böyle böyle bir algı oluştu. Okuma öğrettiğim insanlar da oldu. O altı ay hiç de kâbus gibi geçmedi. Birkaç insana faydam olduysa ne mutlu bana.

ASKERLİKTE EGOLARDAN LEGO YAPMAYI ÖĞRENDİM

Siz tek miydiniz? Sizin gibi başka gay’ler de var mıydı?

-Olmaz mı? Hatta şöyle bir hikâyem var. Sevgilim beni ziyarete geldi. Nizamiye’nin önündeki duvarın üstünde sohbet ediyoruz. Bir şeyler getirmiş onları yiyoruz. Bizim tam yanımızda, iki erkek var, onlar da aynen bizimki gibi sohbet ediyor. Biri asker, tanıyorum içeriden. Yandan yandan bakıp, “Allah Allah acaba bunlar da gay mi diyoruz?” Kimsenin alnında yazmıyor çünkü, herkesin feminen olması da gerekmiyor. Neyse biz nizamiyeye döndük, sevgililerimizse dönüş yolunda birbirleriyle sohbet etmişler. Sevgilim telefon etti, “Evet, bir gay asker arkadaşın daha oldu!” dedi.

Senin yaşadıklarından çıkardığın ders ne? Askerlikte en çok ne öğrendin?

-Egolardan Lego yapmayı öğrendim! “Yok efendim, fakülte birincisi olarak mezun oldum, TÜBİTAK bursuyla İngiltere’de okudum. Şu seviyedeyim, bu seviyedeyim. Nasıl olur da bana lise mezunu bir komutan, çöpleri topla, tuvaleti temizle diyebilir?” Yapsaydım yanmıştım. Ben orada sadece bir er olarak bulunuyordum. “Bütün askerler ne yapıyorsa benim de onu yapmam lazım!” diye düşündüm. Ve askerliği sorunsuz bitirdim.

Ayşe Arman

HÜRRİYET GAZETESİ